

SIUMUT INATSISARTUNI ILAASORTAATITAT

9. marts 2012

UPA 2012/122

Inatsisartut suleriaasianni § 33 naapertorlugu aalajangiiffissatut siunnersuumik imaattumik matumuuna saqqummiussivunga:

Inuusuttut 25 inorlugit ukiullit tamarmik suliffissaannik, piginnaanngorsarnissaannut imaluunniit ilinniagaqarnissamik neqeroorfigineqarnissaannik Naalakkersuisut qulakkeerinninnissaat pillugu Inatsisartuni aalajangiiffisassatut siunnersuut.
(Inatsisartunut ilaasortat Akitsinnguaq Olsen aamma Kim Kielsen, Siumut)

Tunngavilersuut:

Naalakkersuisuni ilaasortap ulloq 8. februar 2012 § 37 naapertorlugu apeqqummut akissummini Nunat Avannarliit Siunnersuisoqatigiivisa kaammattuinerattut Kalaallit Nunaanni inuusuttut 25 inorlugit ukiullit tamarmik suliffeqarnissaannik qulakkeerinninnissap atortuulersinnissaanik itigartitsinera, inuiaqatigiinnut ajunaarnersuarmut assingusumik kinguneqaratarsinnaavoq.

Suliffissaaleqisutut atugaqarneq namminermini inummik pineqartumik suliffeqarnerluni inuunermik naammaginatumillu akissarsiaqarnermik piaaffiginniinnarnani, ingammik inuusuttut suliffissaaleqinerat inuusuttup inuunermi sinnerani sulisartutut inuunermut attuumassuteqarneranut sakkortuumik kinguteqaateqartartoq ilaasortap siunnersuutaani **A 1510**-mi allassimavoq.

Naalakkersuisut manna tikillugu piginnaanngorsarneq ilinniartitaanerlu kisiisa tunaartassatut qinerpaat.

Aap, ilinniartaaneq pingaartillugu ingerlatissavarput, aap piginnaanngorsarneq pingaartillugu ingerlatissavarput, inuusuttulli tamarmik ilinniagaqarsinnaasutut piginnaaneqannginnerat ilinniakkamillu ingerlatsisinnaanngitsut isiginngitsuusaassagutsigu kukkorujussuusaagut. Taamaammat suliniutit akulerutsillugit ingerlattariaqartut isumaqarpugut, taamaalilluta inuusuttut nunatsinniittut tamarmik ineriartornerup ingerlateqqinnerani suleqataalersillugillu sulisissinnaassagatsigit. Tamanna ilaatigut ilinniagaqartitsineq, piginnaanngorsarneq imaluunniit suliffimmik ingerlatsinermut assingusumik suliffeqartitsinikkut pisinnaavoq. Ilinniartitaanermik, piginnaanngorsarnermik suliffimmiilluunniit ingerlatsinerup taakku arlaannik allamik ingerlatsisinnaaneq mattutissanngilaa, ikorfartortigissalluguli. Ilinniartitaaneq, piginnaanngorsarneq suliffeqarnerluunniit ingiaqatigiitsillugit ataatsimoorullugillu ingerlanneqassapput.

Nunatsinni ilinniagaqarnissap annertuumik pingaartituarsimanera pitsaasuvoq, tamannami siunissamut aqquatammat. Inuiaqatigiimmi ilinniartitaanermi anguniagaat aningaasaliivigisaallu maanna pitsanngoriaatinik takutitsillutillu pitsaasunik angusaqarfiusut takusinnaavarput. Nunap immikkoortuisa ineriartortinissaannut periusissami (NIIP) nalunaarsukkatut takuneqarsinnaasut erseqqipput. Meeqqat atuarfianni atuartut inaarutaasumik misilitsittut 48 %-iisa angusaat "pitsaanngitsutut" nalilerneqarput. Meeqqat atuarfianni annertuumik sukaterisoqartariaqartoq atagu isumaqatigiissutigigitu, taamaalilluni inuusuttut inaarutaasumik

misilitsittut atuartitaaneri misinnartumik pitsanngortinneqarsinnaaqqullugit, aammali inuusuttut ilinniagaqaqqinnermik ingerlatsinermi iluatsitsisinnaangitsut sumiginnaqqinnginnissaat eqqaamasariaqarparput, taakkunungami nalimmassakkamik piginnaangorsarnej siunissamut aqqutissatuaammat.

Inuusuttut pinngitsoornatik suliffissaqartinneqartussaanerannut qulakkeerinninnisaq inuiaqatigiit isumannaartariaqarpaat, taamaalillutik taakku sulisartutut inuunermi peqataallutik suleqataasinnaaqqullugit, taamattaq inuusuttut 25 inorlugit ukiullit pinngitsoornatik ilinniagaqarnissaat suliffeqarnissaallu qulakkeerneqartariaqarpoq.

2012-imi suli ilinniagaqarsinnaanermut, soorlu inuusutissarsiutinut tunngasunik ilinniakkamik imaluunniit allatut ilinniakkamik periarfissaqanngitsunik inuusuttoqarnera inooqataaffigisinnaasariaqanngilarput.

Inuusuttut ilinniagaqalernissamut suliffeqarsinnaalernissamulluunniit piareersimangitsunut ikiuuttussatut isumaginnittut inuiaqatigiinni amigaatigaavut. Inuusuttut taakku siunissaannut tunngasumik pilersaarusiortariaqarpugut, pilersaarummilu tassani inuusuttut 25-it inorlugit ukiullit tamarmik suliffissamut imaluunniit ilinniagaqalernissamut neqeroorfigineqarsinnaanerannut ikiorneqartariaqarput.

Siunnersuut Akileraartarnej Atugarissaarnerlu pillugit isumalioqatigiisitap suliaanut tulluussorinarlunilu nunatsinni meeqqanut inuusuttunullu sammititanik suliniutaareertunut tulluussorinarpoq, soorluttaaq inuiaqatigiit innuttat pisortanit pilersorneqartussaannartut inuunnginnissaannik politikikkut takorluugaannut anguniagaannullu tamanna tulluuttuussorinarpoq. Inuusuttut siusinaartumik pensionisialittut pisortanit pilersorneqalinnginnissaat suna tamaat akigalugu anguniartariaqarparput, soorluttaaq suliffeqarfiit inuusutissarsiortullu tamanut inissaqartitsillutillu periarfissiisut pisariaqartikkivut.

Siunnersuut una tamatta tapersinngikkutsigu kinguaariit tullii sumiginnassavavut.

Siunnersuutip aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatissai:

§ 37 naapertorlugu apeqquut 2012-29-imi inuusuttut 25 inorlugit ukiullit suliffissamik qulakkeerinniffigineqarnerisa ataatsimut aningaasatigut kinguneqaatissai pillugit nassuiaasiortoqassasoq toqqaannartumik apeqqutigineqarpoq. Taamatuttaaq inuusuttut 25 inorlugit ukiullit suliffeqarnissaannik qulakkeerinnineq ingerlanneqanngippat ataatsimut kinguneqaatissai pillugit nassuiaasiortoqarnissaa apeqqutigineqarpoq.

Naalackersuisut aammaarlutik apeqqutit apeqqutigineqartut akinaveersaarpaat. Pineqartut pillugit naatsorsukkanik pigisaqartoqannginnera Naalackersuisut oqaatigaat, taamaattoorli Naalackersuisut ilinniagaqarnermik suliniuteqarnermik periuseqarnertik oqaatigaat. Ilinniagaqalernissap Naalackersuisunit pingaartillugu aallunneqarnera pitsaasuvoq, taamaattoq suliffeqarnissamik qulakkeerinninnermik tunngaviusumik isuma Naalackersuisunit tapersiinnginnerat apeqqutinik ersarissunik akissuteqarumanginnerannik kinguneqartariaqanngilaq. Taamak apeqqutinik siunnersuummut atugassanik ersarissaasitsiumalluni apeqqutit Naalackersuisunit akineqarnej ajornerinik pissusilersornerup Inatsisartuni ilaasortat pissutsinut akuersaaruminaatsumut inissippaat.

Siunnersuutip uuma ataatsimut isigalugu inuiaqatigiinnut annertuumik pissarsiaqaataasussaanera uagut naliliutigaarput, tamannalu siunissami piginnaasalinnik, inuiaqatigiit atugarissaarlutik

inuunermik aaqqissugaasumik ingerlatsiinnarnissaanni unammilligassanik kivitseqataasinnaasunik aammalu innuttanut suliffeqarnermullu inuiaqatigiit ineriartorneranni patajaallisaaqataallutik inuiaqatigiinni innuttaaqateqalernissatsinnik qulakkeerinneqataasussaavoq. Tamatumalu peqatigisaanik siunnersuut una pisortat karsiinik nanertueratarsinnaanermut annikillisitsillunilu kommunit karsiisa uninngaannarluni pilersukkanut atorneqarsinnaanera annikillisassavaa.

Siunnersuut allaffissornikkut inuusuttunut suliniutaareertunut suliniutissatullu eqqarsaataareertunut ilanngunneqarsinnaasutut isigineqarpoq.

Siunnersuutip innuttanut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatissai:

Soqanngilaq.

Siunnersuutip inuussutissarsiortunut aningaasatigut allaffissornikkullu kinguneqaatissai:

Inuussutissarsiornermik ingerlatsisut inuussutissarsiornermillu ineriartortitsinerup inuusuttut ullumikkornit amerlanerit ilinniagaqalernerat, piginnaanngorsarnerat kiisalu sulinissamut piareerlutillu sulinermik misilittagaqalernerat iluaqutigissavaat.